

- onder embargo tot 28/06/2017 12.00 uur -

Onderwerp Reactie op concept accountantsverslag 2016 PwC

Steller M. de Bie - Weidgraaf

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 77 17 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 6448535

Datum

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Inleiding

Op 27 juni jl. bracht PwC het concept accountantsverslag uit bij de gemeenterekening 2016 met daarin de aankondiging van een afkeurende verklaring. Het feit dat we dit jaar deze verklaring krijgen, vinden wij teleurstellend en niet passend bij het feit dat we al jaren veel zorg en aandacht besteden aan onze financiële beheersing.

Wat betekent de verklaring

Feitelijk wordt de afkeuring veroorzaakt door verslaggevingskwesties. Deze zijn, zoals PwC aangeeft, veelal technisch van aard: waar staat iets op de balans. Waar we jarenlang gewend waren zaken op een bepaalde wijze te administreren en te presenteren en daar in het verleden altijd een goedkeuring voor hebben ontvangen, constateert PwC dat dit op grond van de BBV niet (meer) houdbaar is. Er is dus geen geld verdwenen maar de technische verwerking in de jaarrekening is niet conform regelgeving gebeurd, aldus PwC. Deze verwerking is echter wel een belangrijk onderdeel waarover PwC de verklaring afgeeft. Daarnaast hebben we, net als alle andere gemeenten, te maken met de landelijke problematiek rondom de PGB lasten bij de SVB.

Gelet op de oorzaak en het feit dat we veel zaken, indien mogelijk, direct hebben opgelost dan wel in 2017 oplossen, beschouwen we deze verklaring als een eenmalig voorval dat volgend jaar niet meer aan de orde is.

Proces en reikwijdte

Het jaarrekeningproces is moeizaam geweest en veel intensiever dan we in het verleden hebben ervaren. De nadruk van onze nieuwe accountant ligt met name op de vaktechniek en toepassing van de (gewijzigde) BBV.

De consequentie daarvan is dat voor u als raad andere, belangrijke punten minder belicht wordt in het accountantsverslag, zoals de voorspelbaarheid van de begroting en onze financiële beheersing.

Financiële beheersing op orde

Deze financiële beheersing staat met de verklaring nog steeds overeind en wordt in het accountantsverslag met een aantal voorbeelden geïllustreerd:

- De controle van de decentralisaties levert, mede door de inspanningen in onze organisatie, voor de Zorg in Natura beperkt bevindingen op. Hier onderscheidt Groningen zich positief ten opzichte van veel andere gemeenten.
- De gemeente Groningen kijkt actief naar de uitgangspunten van de grondexploitaties en doet voldoende onderzoek naar de markt.
- Gemeente Groningen stuurt actief op de te hanteren programmering van de grondexploitaties. We houden een actieve monitor bij en vragen regelmatig second opinions.
- We gaan voor de uitvoering van grondexploitaties c.q. projecten uit van integrale sturing. Dit om de projecten zo efficiënt mogelijk te kunnen realiseren.
- Groningen kent per ultimo 2016 een stevig eigen vermogen. Hiermee onderscheidt Groningen zich in positieve mate van veel andere grote steden en bestaat een goede stevige financiële basis voor de toekomst.

Kortom, onze financiële beheersing is alleszins op orde. Ook hebben we een gezonde, financiële huishouding.

Toelichting oorzaken

Zoals we hebben genoemd, is de verklaring gebaseerd op de volgende aspecten: verslaggeving en het sociaal domein (PGB). Op deze beide aspecten geven we onze reactie.

Verslaggeving

De interpretatie die PwC aan wet- en regelgeving geeft, wijkt substantieel af van die van onze vorige accountant. Dit geldt bijvoorbeeld voor het onderscheid dat we moeten maken tussen een grondexploitatie en een investeringsproject, zoals bij het project Grote Markt en Eemskanaalzone. Ook de wijze waarop we jarenlang gewend waren om te gaan met activeren van eigen bijdragen in projecten en de wijze van administratie van onze erfpachten is op grond van de toepassing van de wet niet (meer) toegestaan.

Dat er nu anders naar gekeken wordt, ook in het licht van het aangescherpte toezicht door de AFM, accepteren we. We hebben de gemeenterekening 2016 hierop al zo veel als mogelijk aangepast.

De beginbalans daarentegen hebben we niet aangepast. Juist vanwege de keuzes die we in het verleden hebben gemaakt en de bijbehorende accountantsverklaringen. Bovendien was het in de tijd en vanwege de complexiteit, zoals ook in het rapport staat, veelal niet mogelijk.

Sociaal Domein

De accountant constateert dat we de decentralisaties in het sociaal domein goed hebben opgepakt. Met bijna alle instellingen is tot overeenstemming gekomen over het te betalen bedrag. Dit levert daardoor voor de Zorg in Natura beperkt bevindingen op.

Daarnaast hebben wij als gemeente Groningen net als alle andere gemeenten last van de onzekerheden bij de SVB. Aangezien Groningen voor de PGB-bestedingen als

centrumgemeente fungeert, liggen de PGB bestedingen in Groningen in vergelijking met andere gemeenten aanzienlijk hoger en daarmee dicht tegen de grens van een niet goedkeurende verklaring. Omdat wij ervoor gekozen hebben de verantwoordelijkheid van de SVB niet over te nemen door eigen controles uit te voeren bij de SVB, is het bedrag aan PGB lasten volledig als onzekerheid aangemerkt.

Wel hebben wij in 2016 een onderzoek laten uitvoeren naar de prestatielevering, aangezien de SVB hier geen controle op heeft uitgevoerd. Dit onderzoek is, zoals PwC aangeeft onvoldoende om de uiteindelijke onzekerheden bij de SVB op te lossen.

Maatregelen

We onderkennen de bevinding van PwC dat we een aantal maatregelen moeten nemen op financieel administratief gebied. We zien dat de kennis van de BBV in onze organisatie moet worden vergroot en dat deze op specialistische terreinen soms kwetsbaar is. Daarbij is meer scherpere nodig in de verantwoordelijkheden ten aanzien van het jaarrekeningproces en checks en balances op financiële verwerking in bredere zin. Ook het vergroten van de kwaliteit van de interne controles onderstrepen wij. Deze constatering krijgen van ons grote prioriteit.

Zo zullen we opdracht geven om onze administratieve inrichting en beheersing inclusief de aansturing op het jaarrekeningproces onder de loep te nemen en te verbeteren. Dit in combinatie met het ontwikkelingstraject van onze interne audit functie dat we reeds zijn gestart. We zullen hierbij de overige adviezen van PwC betrekken.

Vervolg

Het bovenstaande overziend concluderen we dat de rechtmatigheid van onze uitgaven en onze financiële beheersing niet in het geding is en veel zaken reeds zijn opgelost dan wel in 2017 worden opgelost.

We zijn met de provincie in overleg en hebben het vertrouwen dat, gelet op onze financiële positie en beheersing, de verklaring (het definitieve verslag volgt op 11 juli) geen negatieve consequenties heeft. Ook vertrouwen we erop dat de verklaring niet tot negatieve consequenties vanuit het Rijk zal leiden.

Tot slot, onze organisatie, wij als college en ook u als raad hebben erg moeten wennen aan de nieuwe accountant PwC. We hebben continu moeten zoeken naar een goede vorm van samenwerking en daarmee was het proces ingewikkeld en ook minder efficiënt in tijd en inspanning.

Het spreekt vanzelf dat de samenwerking en extra inspanning van PwC onderwerp van bespreking zal zijn tussen beide partijen.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Groningen,